

Zpravodaj Domova pro seniory Vrbno, p. o.

**DOMOV
PRO SENIORY VRBNO**
VRBNO POD PRADĚDEM

DOMOVÁČEK – PODZIM 2019

Zpravodaj Domova pro seniory Vrbno, p. o.

Vydavatel: Domov pro seniory Vrbno, p. o., Mnichov 262, 793 26 Vrbno pod Pradědem. Vychází čtyřikrát ročně. Zodpovídá: Mgr. Kristína Strouhalová. Vydavatelský tým: Simona Adamová, Sylva Bučková. Tisk vlastní. Příspěvky a náměty na tel. č. 554 751 823.

PODZIM 2019

Pomalu přichází podzim. Přes den ještě svítí sluníčko, ale dny se krátí, noci dlouží a rána jsou chladná. Podzimní období není tolik oblíbené jako jiná roční období, ale přesto se z něj můžeme těšit. Většina z nás se nerada loučí se slunečným létem a toto období míváme spojené s pochmurnou náladou. Často se jen stačí rozhlédnout kolem. Až podzim přijde, užijme si ho takový, jaký je. Podzim, je krásný tím, jak se příroda nádherně zbarví, jak se všechno uklízí, zazimovává a připravuje na zimu. A na konci podzimu přichází další krásné období - advent. Pamatujme na to, že vždy je na co se těšit :-)

A co nám podzim může nabídnout? Vánoční a velikonoční zvyklosti si každý z nás vybaví. Aspoň některé z nich. Ale život našich předků byl mnohem bohatší. Celý rok byl protkán mnoha církevními i světskými svátky, zvyky, tradicemi a obyčejí.

Na podzim se lidé těšili z úrody, kterou po létě sklidili, proto jsou podzimní zvyky a tradice spojené především s posvícenskými slavnostmi, hodováním a vínem. Jako první se slavila podzimní rovnodennost následovaná vinobraním a svátky spojenými se svatými. Z těch podzimních připomínáme alespoň tyto:

SVÁTEK SVATÉHO VÁCLAVA (28. září)

Podzimní období začínalo svátkem svatého Václava. Svatý Václav je nejen hlavním patronem českých zemí, ale také patronem vinařů a pivovarníků. Na jeho počest se v celé zemi konaly slavnostní mše, poutě, slavnosti a posvícení. Hospodyně pekly posvícenské koláče a v některých oblastech chystaly výslužky pro průvod čeledínů a děveček.

Pravé posvícenské koláčky budeme péct ve čtvrtek 26.9.2019. Srdečně zveme všechny zájemce.

SVÁTEK VŠECH SVATÝCH (1. listopadu)

Křesťanský svátek, který připomíná všechny svaté. Slaví se první neděli po letnicích a je vzpomínkou na všechny věrné zemřelé. Navštěvovaly se hroby, zapalovaly se svíčky a pokládaly se věnce.

DUŠIČKY (2. listopadu)

Během dušiček se navštěvují hřbitovy, rozsvěcí se svíčky a vzpomíná se na zesnulé. Věřilo se, že duše jednou za rok vystupují z Očistce, aby si odpočinuly od útrap. Během dušiček se pekly „dušičky“ nebo „kosti svatých“ – pečivo a bochníky ve tvaru kostí. Těmi se obdarovávali pocestní a žebráci u kostela. Během dušiček se lidé modlili za odpustky pro duše zemřelých, které potřebují očistění.

Společná výroba dušičkového věnce za všechny, kteří nás opustili, proběhne koncem října.

SVÁTEK SVATÉHO MARTINA (11. listopadu)

Čeledi končila roční služba, dostávali výplatu a buď zůstávali, nebo si hledali službu novou. Konaly se výroční trhy, poutě a posvícení. Rodiny a přátelé se scházeli u jednoho stolu, aby si pochutnali na martinské huse. Hostiny bývaly bohaté a po nich následoval šestitýdenní předvánoční půst. Do současnosti máme tento svátek spojený s příjezdem Martina na bílém koni a prvním sněhem, s ochutnáváním mladého tzv. Svatomartinského vína z podzimní sklizně, a samozřejmě s martinskou husou.

Historie má však podivný smysl pro humor. Svatý Martin nejezdil na bílém koni a určitě ani nejedl pečené husy. Legendou se stal díky obyčejnému soucitu. Na jedné ze svých cest, možná právě kolem 11. listopadu, potkal žebráka a daroval mu polovinu pláště, aby neumrzl. Milosrdenství, které nám může připadat zcela bezvýznamné, ovšem z Martina se později stal biskup a jeden z nejslavnějších světců.

DRANÍ PEŘÍ (dračky)

Mít peřinu ve výbavě znamenalo pro nevěstu bohatství. Všechna pírka musela hospodyně pečlivě strádat po celý rok. Za dlouhých podzimních večerů se pak scházely ženy kolem stolu, každé jednotlivé pírko musely vzít do ruky a oddělit měkkou část pírka od tvrdého ostnu. Draní peří se samozřejmě neobešlo bez vyprávění. Předávaly se tak nejrůznější pověsti, historky i pohádky. Dětem bylo často dovoleno, aby naslouchaly, musely se však chovat vzorně. Nikdo nesměl kýchat, běhat, či dělat průvan. A jaké další pověry draní peří provázely? Do světnice se vždy muselo přinést jen tolik peří, kolik stihly ženy za večer sedrat. Pokud by něco zbylo, hospodyně by se další rok nevyvedla housata. Zbytky z peří se nesměly házet do kamen, protože by se hospodyně nedařilo husy dobře vykrmit. A konečně – trochu peří musel sedrat každý muž ze stavení.

POUŠTĚNÍ DRAKŮ

Prastará tradice pouštění draků se zrodila kdysi dávno v Číně. Původně to ale zdaleka nebyla pouze zábava, jak je tomu dnes. Symbolický drak vypuštěný nad pole měl rolníkům zaručit dobrou úrodu. Jeho úkolem bylo zajistit dostatek vláhy a také odehnat škůdce, kteří by chtěli úrodu zničit. Nebylo to ovšem na podzim, ale na jaře, protože vítr foukal mnohem víc a bylo i teplejší počasí. K nám se pouštění draků dostalo až mnohem později. Draci se směli pouštět až na podzim. Důvod je jednoduchý. Na jaře byla spousta práce a děti musely pomáhat na polích. A když bylo zaseto, po polích běhat nesmělo. Na podzim se ale všechno obrátilo k lepšímu. Bylo sklizeno, pole zoraná a konečně zbýval čas na hraní.

Výrobu draků plánujeme v říjnu společně s dětmi s dětského domova ve Vrbně.

OHLÉDNUTÍ ZA LÉTEM

- V červenci letošního roku došlo v našem domově k výrazným personálním změnám. Pan ředitel Mgr. Jan Vavřík odešel k dětem do dětského domova ve Vrbně, novou ředitelkou se stala Mgr. Kristína Strouhalová. Ke změnám došlo také na sociálním úseku. Novou vedoucí sociálního úseku je paní Simona Adamová, sociální pracovníci paní Martina Janová, DiS. Věříme, že pod novým vedením se nám podaří udržet a rozvíjet směr, kterým jako sociální služba kráčíme.

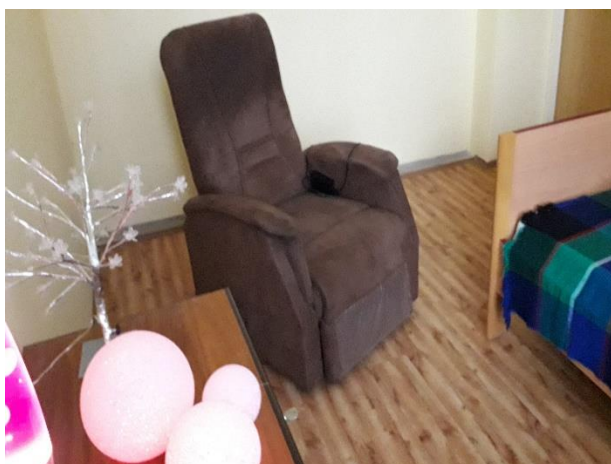
- V rámci aktivizace naši senioři sklízeli zahradní ovoce, připravovali zavařeniny na zimu, pekli koláče ze sezónního ovoce. Měli možnost účastnit se několika výletů, např. do Karlovy Studánky, lázní v Jeseníku, arboreta v Novém Dvoře.

CO NOVÉHO PLÁNUJEME

- Od 16.9.2019 září se budou znovu v pravidelných intervalech konat bohoslužby, vždy každé druhé pondělí ráno v 8:30.
- Dne 11.9.2019 plánujeme mimořádnou taneční terapii pod vedením tanečníka a choreografa pana Petra Velety.
- Na 19. září od 15:30 do 17:30 je naplánováno loučení s létem, spojené s grilováním a posezením na zahradě. Zveme všechny zaměstnance, seniory i jejich rodinné příslušníky.
- Zúčastníme se **Dne zdraví a sociálních služeb**. Letos bude pořádán v termínu **12.10.2019 v čase od 9:00 do 12:00**. Místo konání Kulturní středisko a vzdělávání Střecha ve Vrbně pod Pradědem
- Dnem 31.10.2019 firma Dussmann končí se stávajícím zajišťováním stravovacího provozu v Domově. Od listopadu pak přechází stravovací provoz pod Domov pro seniory Vrbno, p. o.
- Od října budeme každý měsíc pořádat **pravidelná setkávání vedení Domova se seniory a jejich rodinnými příslušníky** s cílem zkvalitnit poskytovanou službu a nacházet inspiraci pro další směřování služby. Setkání budou probíhat vždy v odpoledních hodinách a bude se jich účastnit ředitelka a vedoucí jednotlivých úseků. Budeme si povídat o tématech, která nás zajímají a posezení si zpříjemníme kávou a drobným občerstvením. První setkání proběhne **v úterý 15.10.2019 v 16:00 ve velké klubovně**. Všichni jsou srdečně zváni, více informací na webových stránkách.

- 1.11.2019 rozšíří náš pracovní tým kvalifikovaná fyzioterapeutka, paní Hrodějová, která v našem domově nahradí práci bývalé masérky a rozšíří nabídku rehabilitačních služeb.
- **Od 15.9.2019 uvádíme do provozu relaxační místnost.** Je volně přístupná všem zájemcům a nachází se vedle hlavního schodiště v 1. patře. V místnosti mohou naši senioři kdykoliv během dne odpočívat, pustit si relaxační hudbu, barevná světla, či využít masážní křeslo.

INFORMUJEME

Na základě příslušných zákonů dochází s platností od 1.10.2019 ke změně úhrad inkontinenčních pomůcek na předpis od lékaře. **Od 1.12. 2019 bude povinná spoluúčast na úhradě inkontinenčních pomůcek u pacientů v I. a II. stupni inkontinence.** Povinná spoluúčast se týká i podložek. Zároveň bude možno v rámci všech tří finančních limitů (I., II., III. stupeň) inkontinenční pomůcky kombinovat (vločka, pleny, kalhotky). Kusový limit u inkontinenčních pomůcek je 150 ks na měsíc, u podložek 30 ks za měsíc, pouze však u smíšené inkontinence a inkontinence III. stupně.

Inkontinence	Úhrada	Kusový limit	Spoluúčast
První stupeň	450 Kč/měsíc	150 ks/měsíc	15% od prvního kusu
Druhý stupeň	900 Kč/měsíc	150 ks/měsíc	5% od prvního kusu
Třetí stupeň	1 700 Kč/měsíc	150 ks/měsíc	0%
Podložky	275 Kč/měsíc	30 ks/měsíc	25% od prvního kusu

Bližší informace Vám podá vedoucí zdravotního úseku paní Blanka Jiráska.

ZAPOJUJEME SE DO PROJEKTU

Tento projekt je spolufinancován Mezinárodním Vyšehradským Fondem. V rámci projektu čeká naše seniory dne 14.1.2020 na koledy zaměřená hudební dílna, která proběhne v Centru sociálních služeb Český Těšín. K této příležitosti budou vydány nové zpěvníky s vánočními koledami, které budou přizpůsobeny potřebám seniorů.

Naši pracovníci se budou mít možnost zúčastnit se zajímavých vzdělávacích akcí:

- 16.3. 2020 workshopu s Iwonou Przybyłovou, který bude zaměřený na geriatrickou ošetrovatelskou péči a lékařské poradenství
- 23.4.2020 školení s Marlenou Meyerovou s názvem Pozitivní přístup k péči, což je nová metoda práce s lidmi s demencí
- 29.5.2020 konference o budoucnosti sociální Evropy a práce se seniory

HLEDÁME DALŠÍ DOBROVOLNÍKY

Dobrovolnická činnost má v našem Domově už dlouholetou tradici. Pravidelně naše seniory navštěvují členky Levicového klubu žen z Vrbna pod Pradědem, pořádají pro ně besedy, či jen povídání nad kávou, zvou je na nejrůznější akce. Patří jim veliký dík za to, že ve svém volném čase, bez nároku na odměnu, věnují svou energii našim seniorům. Přesto bychom však řady našich dobrovolníků rádi rozšířili, a to zejména pro osamělé seniory s vysokou mírou podpory s cílem zmírnit jejich samotu a citlivě narušit stereotyp stále stejných snů. Proto uvítáme každého, kdo má pár volných chviliek: studenty, ženy na mateřské dovolené, ale i aktivní seniory, kteří budou s našimi seniory sdílet jejich vzpomínky, posedí s nimi u lůžka, či si společně přečtou nějaký časopis. Zájemci mohou kontaktovat přímo koordinátorku dobrovolníků, paní Martinu Janovou, tel: 739 012 493.